

I.

(Zakonodavni akti)

DIREKTIVE

DIREKTIVA VIJEĆA (EU) 2017/1852

od 10. listopada 2017.

o mehanizmima rješavanja poreznih sporova u Europskoj uniji

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 115.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora ⁽²⁾,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Situacije u kojima različite države članice različito tumače ili primjenjuju odredbe bilateralnih sporazuma i konvencija o oporezivanju ili Konvencije o ukidanju dvostrukog oporezivanja u vezi s usklađivanjem dobiti povezanih poduzeća (90/436/EEZ) ⁽³⁾ („Arbitražna konvencija Unije“) mogu stvoriti ozbiljne porezne prepreke za poduzeća koja posluju preko granica. Njima se stvara prekomjerno porezno opterećenje za poduzeća te one po svoj prilici prouzrokuju gospodarske poremećaje i neučinkovitost te imaju negativan učinak na prekogranična ulaganja i rast.
- (2) Stoga je potrebno da postoje mehanizmi u Uniji kojima se osigurava djelotvorno rješavanje sporova u vezi s tumačenjem i primjenom takvih bilateralnih poreznih ugovora i Arbitražne konvencije Unije, a posebno sporova koji uzrokuju dvostruko oporezivanje.
- (3) Moguće je da mehanizmi koji su trenutačno predviđeni u bilateralnim poreznim ugovorima i u Arbitražnoj konvenciji Unije nisu dostatni za postizanje djelotvorno i pravodobno rješavanje takvih sporova u svim slučajevima. Praćenjem provedenim u okviru provedbe Arbitražne konvencije Unije otkriveni su znatni nedostaci, osobito u pogledu pristupa postupku te u pogledu trajanja i djelotvornog zaključenja postupka.
- (4) Kako bi se stvorilo pravednije porezno okruženje potrebno je poboljšati pravila o transparentnosti i pojačati mjere kojima se sprečava izbjegavanje poreza. Istodobno je u duhu pravednog sustava oporezivanja potrebno osigurati da mehanizmi za rješavanje sporova budu sveobuhvatni, djelotvorni i održivi. Poboljšanje mehanizama

⁽¹⁾ Mišljenje od 6. srpnja 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽²⁾ Mišljenje od 22. veljače 2017. (još nije objavljeno u Službenom listu).

⁽³⁾ SL L 225, 20.8.1990., str. 10.

rješavanja sporova potrebno je i kako bi se reagiralo na rizik povećanja broja sporova povezanih s dvostrukim ili višestrukim oporezivanjem jer su porezne uprave uspostavile redovitije i usmjerenije revizijske postupke koji mogu obuhvaćati velike novčane iznose.

- (5) Stoga je neophodno uspostaviti djelotvorni i učinkovit okvir za rješavanje poreznih sporova, kojim se osiguravaju pravna sigurnost i okruženje pogodno za poslovanje i ulaganja radi postizanja pravednih i učinkovitih poreznih sustava u Uniji. Mehanizmi rješavanja sporova također bi trebali uspostaviti usklađen i transparentan okvir za rješavanje sporova, čime bi se pogodovalo svim poreznim obveznicima.
- (6) Rješavanje sporova trebalo bi se primjenjivati na različito tumačenje i primjenu bilateralnih poreznih ugovora i Arbitražne konvencije Unije, osobito na različito tumačenje i primjenu koji uzrokuju dvostruko oporezivanje. To bi se trebalo postići postupkom čiji je prvi korak upućivanje slučaja poreznim tijelima dotične države članice radi rješavanja spora korištenjem postupka međusobnog sporazumijevanja. Države članice trebalo bi poticati na upotrebu neobvezujućih alternativnih oblika rješavanja sporova, poput posredovanja ili mirenja, tijekom završnih faza razdoblja postupka međusobnog sporazumijevanja. U nedostatku takvog sporazuma u određenom roku za slučaj bi trebalo pokrenuti postupak rješavanja sporova. Odabir metode za rješavanje sporova trebao bi biti fleksibilan, što može biti ili putem *ad hoc* struktura ili putem trajnijih struktura. Postupci rješavanja sporova mogli bi se voditi u formatu savjetodavnog povjerenstva koje se sastoji od predstavnika dotičnih poreznih tijela i od uglednih neovisnih osoba ili u formatu povjerenstva za alternativno rješavanje sporova (pri čemu bi potonje osiguravalo fleksibilnost u odabiru metode za rješavanje spora). Osim toga, prema potrebi, države članice mogle bi na temelju bilateralnog sporazuma odabrati bilo koji drugi postupak rješavanja sporova, poput arbitražnog postupka „konačne ponude” (poznatog i kao arbitraža „posljednje najbolje ponude”), za rješavanje spora na obvezujuć način. Porezna bi tijela konačnu obvezujuću odluku trebala donijeti upućujući na mišljenje savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova.
- (7) Poboljšani mehanizam rješavanja sporova trebao bi se temeljiti na postojećim sustavima u Uniji, među ostalim Arbitražnoj konvenciji Unije. Međutim, područje primjene ove Direktive trebalo bi biti šire od područja primjene Arbitražne konvencije Unije koje je ograničeno na sporove o transfernim cijenama i pripisivanje dobiti stalnim poslovnim nastanima. Ova bi se Direktiva trebala primjenjivati na sve porezne obveznike koji podliježu porezu na dohodak i kapital obuhvaćene bilateralnim poreznim ugovorima i Arbitražnom konvencijom Unije. Istodobno bi administrativno opterećenje prilikom korištenja postupka rješavanja sporova trebalo biti manje za pojedince, mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća. Osim toga, trebalo bi osnažiti fazu rješavanja sporova. Konkretno, potrebno je odrediti rok trajanja postupaka za rješavanje sporova povezanih s dvostrukim oporezivanjem i utvrditi uvjete postupka rješavanja sporova za porezne obveznike.
- (8) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Direktive, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.
- (9) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i načela priznata Poveljom Europske unije o temeljnim pravima. Ovom se Direktivom ponajprije nastoji osigurati puno poštovanje prava na pošteno suđenje i slobodu poduzetništva.
- (10) S obzirom na to da cilj ove Direktive, uspostava djelotvornog i učinkovitog postupka rješavanja sporova u kontekstu pravilnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog razmjera i učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Direktiva ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (11) Komisija bi trebala provjeriti primjenu ove Direktive nakon pet godina i države članice trebaju Komisiji dostaviti odgovarajuće podatke kojima se ta provjera podupire,

⁽¹⁾ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

DONIJELO JE OVU DIREKTIVU:

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Direktivom utvrđuju pravila o mehanizmu rješavanja sporova među državama članicama kada ti sporovi proizlaze iz tumačenja i primjene sporazumâ i konvencija kojima je predviđeno uklanjanje dvostrukog oporezivanja prihoda i, ako je to primjenjivo, kapitala. Njome se utvrđuju i prava i obveze predmetnih osoba kada nastanu takvi sporovi. Za potrebe ove Direktive na pitanje koje je prouzročilo takve sporove upućuje se kao na „predmet spora”.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „nadležno tijelo” znači tijelo države članice koje je kao takvo odredila dotična država članica;
- (b) „nadležni sud” znači sud ili drugo tijelo države članice koje je kao takvo odredila dotična država članica;
- (c) „dvostruko oporezivanje” znači da dvije ili više država članica propisuju poreze obuhvaćene sporazumom ili konvencijom iz članka 1. u pogledu istog oporezivog dohotka ili kapitala ako to prouzrokuje i. dodatni porezni trošak, ii. povećanje porezne obveze ili iii. poništenje ili smanjenje gubitaka koji su se mogli iskoristiti za prebijanje oporezive dobiti;
- (d) „predmetna osoba” znači svaka osoba, među ostalim i pojedinac, koja je porezni rezident u državi članici na čije oporezivanje izravno utječe predmet spora.

2. Svaki pojam koji nije definiran u ovoj Direktivi ima, osim ako iz konteksta proizlazi drukčije, značenje koje u to vrijeme ima u skladu s relevantnim sporazumom ili konvencijom iz članka 1. koji se primjenjuju na dan primitka prve obavijesti o mjeri posljedica koje je postala, ili posljedica koje će postati, predmetom spora. U nedostatku definicije u skladu s takvim sporazumom ili konvencijom, nedefinirani pojam ima značenje koje u to vrijeme imao u skladu s pravom dotične države članice za potrebe poreza na koje se primjenjuje navedeni sporazum ili konvencija, bilo koje značenje u skladu s primjenjivim poreznim zakonodavstvom te države članice koje prevladava nad značenjem koje je tom pojmu dano na temelju drugog zakonodavstva te države članice.

Članak 3.

Prigovor

1. Svaka predmetna osoba ovlaštena je podnijeti prigovor u vezi s predmetom spora svakom od nadležnih tijela svake dotične države članice zahtijevajući njegovo rješavanje. Prigovor se podnosi u roku od tri godine od primitka prve obavijesti o mjeri posljedica koje je postala, ili posljedica koje će postati, predmetom spora, bez obzira na ima li predmetna osoba pristup pravnim lijekovima predviđenima nacionalnim pravom bilo koje dotične države članice. Predmetna osoba istodobno podnosi prigovor s istim informacijama svakom nadležnom tijelu te u prigovoru navodi na koje se druge države članice odnosi. Predmetna osoba osigurava da će svaka dotična država članica primiti prigovor na barem jednom od sljedećih jezika:

- (a) jednom od službenih jezika te države članice u skladu s nacionalnim pravom; ili
- (b) bilo kojom drugom jeziku koji ta država članica prihvaća u tu svrhu.

2. Svako nadležno tijelo u roku od dva mjeseca od primitka prigovora mora potvrditi njegov primitak. Svako nadležno tijelo također u roku od dva mjeseca od primitka obavješćuje nadležna tijela drugih dotičnih država članica o primitku prigovora. Nadležna tijela u to se vrijeme također međusobno obavješćuju o jeziku ili jezicima koje namjeravaju upotrebljavati za komunikaciju tijekom relevantnih postupaka.

3. Prigovor se prihvaća samo ako, kao prvi korak, predmetna osoba koja podnosi prigovor nadležnim tijelima svake dotične države članice dostavi sljedeće informacije:

- (a) ime(-na), adresu(-e), porezni(-e) identifikacijski(-e) broj(-eve) i sve druge informacije potrebne za identifikaciju predmetne osobe ili predmetnih osoba koje su podnijele prigovor nadležnim tijelima te za identifikaciju svake druge dotične osobe;
- (b) dotična porezna razdoblja;
- (c) pojedinosti o relevantnim činjenicama i okolnostima slučaja (uključujući pojedinosti o strukturi transakcije i odnosu između predmetne osobe i drugih stranaka u relevantnim transakcijama, kao i činjenice utvrđene u dobroj vjeri u uzajamno obvezujućem sporazumu između predmetne osobe i porezne uprave, ako je to primjenjivo) te, konkretnije, o prirodi i datumu kada su mjere čija je posljedica predmet spora (uključujući, prema potrebi, pojedinosti o istom dohotku dobivenom u drugoj državi članici i o uključivanju takvog dohotka u oporezivi dohodak u drugoj državi članici i pojedinosti o porezu koji je naplaćen ili će biti naplaćen u vezi s tim dohotkom u drugoj državi članici), kao i s njima povezani iznosi u valutama država članica o kojima je riječ, preslike svih popratnih dokumenata;
- (d) upućivanje na primjenjiva nacionalna pravila te na sporazum ili konvenciju iz članka 1.; ako je primjenjivo više od jednog sporazuma ili konvencije, predmetna osoba koja podnosi prigovor određuje koji se sporazum ili konvencija tumači u odnosu na relevantni predmet spora. Takav sporazum ili konvencija primjenjivi su sporazum ili konvencija u smislu ove Direktive;
- (e) sljedeće informacije koje je dostavila predmetna osoba koja je uložila prigovor nadležnim tijelima, zajedno s preslikom svih popratnih dokumenata:
 - i. objašnjenje razloga zbog kojeg predmetna osoba smatra da postoji predmet spora;
 - ii. pojedinosti o svim žalbama i sporovima koje je pokrenula predmetna osoba u pogledu relevantnih transakcija te o svim sudskim odlukama u vezi s predmetom spora;
 - iii. izjava predmetne osobe u kojoj se obvezuje da će što je brže moguće i sa što je moguće više pojedinosti odgovoriti na sve odgovarajuće zahtjeve nadležnog tijela te da će na zahtjev nadležnih tijela dostaviti svaki dokument;
 - iv. preslika konačne odluke o procjeni iznosa poreza u obliku konačnog poreznog rješenja, izvješća o poreznoj reviziji ili drugog sličnog dokumenta koji su prouzročili predmet spora te preslika svih drugih dokumenata koje su izdala porezna tijela u pogledu predmeta spora, prema potrebi;
 - v. informacije o svim prigovorima koje je podnijela predmetna osoba u skladu s drugim postupkom međusobnog sporazumijevanja ili postupkom rješavanja sporova kako je definirano u članku 16. stavku 5. te izjava kojom se predmetna osoba izričito obvezuje da će poštovati odredbe članka 16. stavka 5., ako je primjenjivo.
- (f) sve posebne dodatne informacije koje zatraže nadležna tijela, koje se smatraju potrebnima za ispitivanje osnovanosti određenog slučaja.

4. Nadležna tijela svake dotične države članice informacije iz stavka 3. točke (f) mogu zatražiti u roku od tri mjeseca od primitka prigovora. Dodatni zahtjevi za informacije mogu se podnijeti tijekom postupka međusobnog sporazumijevanja u skladu s člankom 4., ako nadležna tijela to budu smatrala potrebnim. U pogledu zaštite informacija iz i zaštite trgovačkih, poslovnih, proizvodnih ili profesionalnih tajni ili poslovnih procesa primjenjuje se nacionalno zakonodavstvo.

Predmetna osoba koja primi zahtjev u skladu sa stavkom 3. točkom (f) odgovara u roku od tri mjeseca od primitka tog zahtjeva. Preslika tog odgovora također se istodobno šalje nadležnim tijelima drugih dotičnih država članica.

5. Nadležna tijela svake dotične države članice donose odluku o prihvaćanju ili odbijanju prigovora u roku od šest mjeseci od primitka prigovora ili u roku od šest mjeseci od primitka informacija iz stavka 3. točke (f), koji je god datum kasniji. Nadležna tijela bez odgode obavješćuju predmetnu osobu i nadležna tijela drugih država članica o svojoj odluci.

U roku od šest mjeseci od primitka prigovora ili u roku od šest mjeseci od primitka informacija iz stavka 3. točke (f), koji je god datum kasniji., nadležno tijelo može odlučiti o rješavanju spora na jednostranoj osnovi, bez uključivanja drugih nadležnih tijela dotičnih država članica. U tom slučaju mjerodavno nadležno tijelo o tome bez odgode obavješćuje predmetnu osobu i druga nadležna tijela dotičnih država članica, nakon čega se okončavaju postupci u skladu s ovom Direktivom.

6. Predmetna osoba koja želi povući prigovor istodobno dostavlja obavijest o povlačenju svakom od nadležnih tijela dotičnih država članica. Takvom obavijesti okončavaju se svi postupci u skladu s ovom Direktivom s trenutnim učinkom. Nadležna tijela država članica koje prime takvu obavijest bez odgode obavješćuju druga nadležna tijela dotičnih država članica o tom okončanju postupaka.

Ako predmet spora prestane postojati iz bilo kojeg razloga, svi postupci u skladu s ovom Direktivom okončavaju se s trenutnim učinkom, a nadležna tijela dotičnih država članica bez odgode obavješćuju predmetnu osobu o takvom stanju stvari i općim razlozima u vezi s tim.

Članak 4.

Postupak međusobnog sporazumijevanja

1. Ako nadležna tijela dotičnih država članica prihvate prigovor, u roku od dvije godine s početkom od zadnje obavijesti o odluci jedne od država članica o prihvaćanju prigovora, moraju pokušati riješiti predmet spora postupkom međusobnog sporazumijevanja.

Na zahtjev koji nadležno tijelo dotične države članice podnese svim drugim nadležnim tijelima dotičnih država članica razdoblje od dvije godine iz prvog podstavka može se produžiti za najviše jednu godinu, ako nadležno tijelo koje podnosi zahtjev dostavi pismeno obrazloženje.

2. Nakon što nadležna tijela država članica postignu sporazum o načinu rješavanja predmeta spora u razdoblju predviđenom u stavku 1., nadležno tijelo svake dotične države članice o tome sporazumu bez odgode obavješćuje predmetnu osobu kao o odluci koja je obvezujuća za tijelo i izvršiva za predmetnu osobu, pod uvjetom da predmetna osoba prihvati odluku te se, prema potrebi, odrekne prava na svaki drugi pravni lijek. Ako su postupci u pogledu takvih drugih pravnih lijekova već započeti, odluka postaje obvezujuća i izvršiva kada predmetna osoba dostavi dokaz nadležnim tijelima dotičnih država članica da su poduzete mjere za okončanje tih postupaka. Takvi se dokazi dostavljaju u roku od 60 dana od dana obavješćivanja predmetne osobe o toj odluci. Odluka se tada provodi bez odgode neovisno o bilo kojim rokovima propisanim nacionalnim pravom dotične države članice.

3. Ako nadležna tijela dotičnih država članica ne postignu sporazum o načinu rješavanja predmeta spora u razdoblju predviđenom u stavku 1., nadležno tijelo svake dotične države članice o tome obavješćuje predmetnu osobu i navodi opće razloge zbog kojih sporazum nije postignut.

Članak 5.

Odluka nadležnog tijela u vezi s prigovorom

1. Nadležno tijelo dotične države članice može odlučiti odbaciti prigovor unutar razdoblja predviđenog u članku 3. stavku 5. ako

- (a) zahtjev ne sadrži informacije koje se zahtijevaju u skladu s člankom 3. stavkom 3. (uključujući sve koje se zahtijevaju u skladu s člankom 3. stavkom 3. točkom (f) koje nisu bile podnesene u roku određenom u članku 3. stavku 4.);
- (b) nema predmeta spora ili
- (c) prigovor nije podnesen u roku od tri godine određenom u članku 3. stavku 1.

Prilikom obavješćivanja predmetne osobe u skladu s odredbama članka 3. stavka 5. nadležno tijelo pruža opće razloge za odbijanje.

2. Ako nadležno tijelo dotične države članice ne donese odluku o prigovoru u roku predviđenom u članku 3. stavku 5., smatra se da je to nadležno tijelo prihvatilo prigovor.

3. Predmetna osoba ima pravo žalbe na odluku nadležnih tijela dotičnih država članica u skladu s nacionalnim pravilima, ako su sva nadležna tijela dotičnih država članica odbila prigovor. Predmetnoj osobi koja koristi to pravo žalbe zabranjuje se podnošenje zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a):

- (a) dok je odluka još predmetom žalbe u skladu sa zakonodavstvom dotične države članice;
- (b) ako se na odluku o odbijanju još može podnijeti žalba u žalbenom postupku dotične države članice; ili
- (c) kada je odluka o odbijanju potvrđena u žalbenom postupku iz točke (a), ali nije moguće odstupiti od odluke mjerodavnog suda ili drugih pravosudnih tijela ni u jednoj dotičnoj državi članici.

U slučaju iskorištavanja prava na žalbu, za potrebe članka 6. stavka 1. točke (a) uvažava se odluka mjerodavnog suda ili drugog pravosudnog tijela.

Članak 6.

Rješavanje sporova osnivanjem savjetodavnog povjerenstva

1. Na zahtjev predmetne osobe podnesen nadležnim tijelima dotičnih država članica, ta nadležna tijela osnivaju savjetodavno povjerenstvo („savjetodavno povjerenstvo”) u skladu s člankom 8. ako:

- (a) prigovor koji podnese takva predmetna osoba odbilo je barem jedno nadležno tijelo dotičnih država članica, ali ne sva nadležna tijela, u skladu s člankom 5. stavkom 1.; ili
- (b) nadležna tijela dotičnih država članica prihvatila su prigovor koji je podnijela predmetna osoba, ali nisu uspjela postići sporazum o načinu rješavanja predmeta spora međusobnim sporazumijevanjem u roku predviđenom u članku 4. stavku 1.

Predmetna osoba može podnijeti takav zahtjev samo ako, u skladu s bilo kojim od primjenjivih nacionalnih pravila protiv odbijanja iz članka 5. stavka 1.: nije moguće podnijeti nikakvu žalbu; ako žalbeni postupak nije u tijeku; ili ako se predmetna osoba službeno odrekla prava na žalbu. Zahtjev sadržava izjavu u tom smislu.

Predmetna osoba podnosi zahtjev za osnivanjem savjetodavnog povjerenstva u pisanom obliku, najkasnije 50 dana od dana primitka obavijesti u skladu s člankom 3. stavkom 5. ili člankom 4. stavkom 3. ili 50 dana od datuma na koji je mjerodavni sud ili pravosudno tijelo dostavilo odluku na temelju članka 5. stavka 3., ovisno o slučaju. Savjetodavno povjerenstvo osniva se najkasnije 120 dana od primitka takvoga zahtjeva i kada je osnovano njegov predsjednik o tome bez odgode obavješćuje predmetnu osobu.

2. Savjetodavno povjerenstvo osnovano u slučaju stavka 1. točke (a) donosi odluku o prihvaćanju prigovora u roku od šest mjeseci od datuma njegova osnivanja. Ono o svojoj odluci obavješćuje nadležna tijela u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Ako savjetodavno povjerenstvo potvrdi da su ispunjeni svi zahtjevi iz članka 3., na zahtjev jednog od nadležnih tijela pokreće se postupak međusobnog sporazumijevanja predviđen u članku 4. Nadležno tijelo o tom zahtjevu obavješćuje savjetodavno povjerenstvo, ostala dotična nadležna tijela i predmetnu osobu. Razdoblje predviđeno u članku 4. stavku 1. počinje od dana objave obavijesti o odluci o prihvaćanju i dopuštenosti prigovora koju je donijelo savjetodavno povjerenstvo.

Ako nijedno nadležno tijelo u roku od 60 dana od obavijesti o odluci savjetodavnog povjerenstva ne zatraži pokretanje postupka međusobnog sporazumijevanja, savjetodavno povjerenstvo dostavlja mišljenje o načinu rješavanja predmeta spora kako je predviđeno u članku 14. stavku 1. U tom slučaju, za potrebe članka 14. stavka 1., savjetodavno povjerenstvo smatra se osnovanim s danom na koji je taj rok od 60 dana istekao.

3. U slučaju ovog članka stavka 1. prvog podstavka točke (b) savjetodavno povjerenstvo dostavlja mišljenje o načinu rješavanja predmeta spora u skladu s člankom 14. stavkom 1.

Članak 7.

Imenovanja nadležnih sudova ili nacionalnog tijela za imenovanje

1. Ako se savjetodavno povjerenstvo ne osnuje u razdoblju predviđenom u članku 6. stavku 1., države članice osiguravaju da se relevantna predmetna osoba može obratiti mjerodavnom nadležnom sudu ili bilo kojem drugom tijelu ili osobi koji su njezinim nacionalnim pravom određeni za izvršavanje takve funkcije (nacionalno tijelo za imenovanje) radi osnivanja savjetodavnog povjerenstva.

Ako nadležno tijelo države članice ne imenuje barem jednu uglednu neovisnu osobu i zamjenika, predmetna osoba može zatražiti od nadležnog suda ili nacionalnog tijela za imenovanje u toj državi članici da imenuje neovisnu osobu i zamjenika s popisa iz članka 9.

Ako nadležna tijela svih dotičnih država članica to ne učine, predmetna osoba može zatražiti od nadležnih sudova ili nacionalnog tijela za imenovanje svake države članice da imenuju dvije neovisne ugledne osobe s popisa iz članka 9. Te neovisne ugledne osobe imenuju predsjednika ždrijebom s popisa neovisnih osoba u skladu s člankom 8. stavkom 3.

Predmetne osobe podnose svoj zahtjev za imenovanje neovisnih uglednih osoba i njihovih zamjenika svim državama u kojima imaju boravište, ako je i postupak uključeno više od jedne predmetne osobe, ili državama članicama čija nadležna tijela nisu imenovala najmanje jednu neovisnu uglednu osobu i njezina zamjenika ako je uključena samo jedna predmetna osoba.

2. Zahtjev za imenovanje neovisnih osoba i njihovih zamjenika u skladu sa stavkom 1. upućuje se nadležnom sudu države članice ili nacionalnom tijelu za imenovanje tek nakon isteka razdoblja od sto 120 dana iz članka 6. stavka 1. i u roku od 30 dana od isteka tog razdoblja.

3. Nadležni sud ili nacionalno tijelo za imenovanje donosi odluku iz stavka 1. i o njoj obavješćuje podnositelja zahtjeva. Postupak koji primjenjuje nadležni sud za imenovanje neovisnih osoba ako ih ne uspiju imenovati države članice jednak je postupku na temelju nacionalnih pravila u području građanske i trgovačke arbitraže koji se primjenjuje kada sudovi ili nacionalna tijela za imenovanje imenuju arbitra u slučajevima kada stranke ne postignu sporazum o tome. Nadležni sud ili nacionalno tijelo za imenovanje države članice obavješćuje nadležno tijelo te države članice koje pak bez odgode obavješćuje nadležno tijelo druge države članice. Nadležno tijelo države članice koje prvotno nije imenovalo neovisnu uglednu osobu i njezina zamjenika ima pravo žalbe na odluku suda ili nacionalnog tijela za imenovanje u toj državi članici, pod uvjetom da nadležno tijelo na to ima pravo na temelju nacionalnog prava. U slučaju odbijanja, podnositelj zahtjeva ima pravo žalbe na odluku suda u skladu s nacionalnim postupovnim pravilima.

Članak 8.

Savjetodavno povjerenstvo

1. Sastav savjetodavnog povjerenstva iz članka 6. mora biti kako slijedi:

(a) jedan predsjednik;

(b) po jedan predstavnik svakog dotičnog nadležnog tijela. Ako su nadležna tijela suglasna, broj takvih predstavnika može se povećati na dvoje za svako nadležno tijelo;

(c) jedna neovisna ugledna osoba koju imenuje svako nadležno tijelo dotičnih država članica s popisa iz članka 9. Ako su nadležna tijela suglasna, broj takvih osoba može se povećati na dvije za svako nadležno tijelo.

2. Nadležna tijela dotičnih država članica dogovaraju pravila za imenovanje neovisnih uglednih osoba. Nakon imenovanja neovisnih uglednih osoba, u skladu s pravilima za imenovanje neovisnih osoba za svaku od njih imenuje se zamjenik za slučajeve kad su neovisne osobe spriječene u obavljanju svojih dužnosti.

3. Ako pravila za imenovanje neovisnih uglednih osoba nisu usuglašena u skladu sa stavkom 2., te se osobe biraju ždrijebom.
4. Osim ako je neovisne ugledne osobe imenovao nadležni sud ili nacionalno tijelo za imenovanje kako je predviđeno u članku 7. stavku 1., nadležno tijelo bilo koje dotične države članice može uložiti prigovor na imenovanje bilo koje pojedine neovisne ugledne osobe iz bilo kojeg razloga koji je unaprijed dogovoren među dotičnim nadležnim tijelima ili iz bilo kojeg od sljedećih razloga:
 - (a) ta osoba pripada jednoj od dotičnih poreznih uprava ili radi u njezino ime, ili je bila u takvoj situaciji u bilo kojem trenutku tijekom prethodne tri godine;
 - (b) ta osoba ima ili je imala znatan udio ili glasačko pravo u bilo kojoj dotičnoj predmetnoj osobi ili jest ili je bila zaposlenik ili savjetnik dotične predmetne osobe u bilo kojem trenutku tijekom posljednjih pet godina prije datuma njezina imenovanja;
 - (c) ta osoba ne pruža dovoljno jamstvo nepristranosti u rješavanju spora ili sporova o kojima treba odlučivati;
 - (d) ta je osoba zaposlenik u poduzeću koje pruža porezne savjete ili se na drugi način profesionalno bavi pružanjem poreznih savjeta, ili je u takvoj situaciji bila u bilo kojem trenutku tijekom razdoblja od najmanje tri godine prije datuma njezina imenovanja.
5. Bilo koje nadležno tijelo dotične države članice može zatražiti da ugledna osoba koja je imenovana u skladu sa stavkom 2. ili 3. ili njezin zamjenik otkriju svaki interes, odnos ili bilo koju drugu informaciju koja može utjecati na neovisnost ili nepristranost te osobe ili koja bi s razlogom mogla stvoriti dojam pristranosti u postupku.

U razdoblju od dvanaest mjeseci nakon dostavljanja odluke savjetodavnog povjerenstva, neovisna ugledna osoba koja je dio savjetodavnog povjerenstva ne smije biti u situaciji zbog koje bi, da je bila u toj situaciji u trenutku imenovanja u to isto savjetodavno povjerenstvo, nadležno tijelo uložilo prigovor na njezino imenovanje, kako je predviđeno u ovom stavku.

6. Predstavnici nadležnog tijela i neovisne ugledne osobe imenovani u skladu sa stavkom 1. ovog članka biraju predsjednika s popisa osoba iz članka 9. Osim ako navedeni predstavnici svakog nadležnog tijela i neovisna ugledna osoba dogovore drukčije, predsjednik je sudac.

Članak 9.

Popis neovisnih uglednih osoba

1. Popis neovisnih uglednih osoba sastoji se od svih neovisnih uglednih osoba koje predlože države članice. U tu svrhu svaka država članica predlaže najmanje tri pojedinca koji su kompetentni i neovisni te koji mogu djelovati nepristrano i pošteno.
2. Svaka država članica obavješćuje Komisiju o imenima neovisnih uglednih osoba koje je predložila. Svaka država članica Komisiji također dostavlja potpune i ažurirane informacije o profesionalnoj i akademskoj pozadini, kompetencijama, stručnosti i mogućem sukobu interesa tih osoba. Države članice u obavijesti mogu navesti koja od tih osoba može biti imenovana predsjednikom.
3. Države članice bez odgode obavješćuju Komisiju o svim promjenama popisa neovisnih osoba.

Svaka država članica utvrđuje postupke za uklanjanje s popisa neovisnih uglednih osoba bilo koje osobe koju je imenovala ako ta osoba prestane biti neovisna.

Ako, uzimajući u obzir relevantne odredbe ovog članka, država članica ima opravdan razlog za prigovor na neovisnu uglednu osobu koja je ostala na navedenom popisu zbog nedostatka neovisnosti, ona o tome obavješćuje Komisiju te pruža odgovarajuće dokaze koji podupiru njezinu zabrinutost. Komisija obavješćuje državu članicu koja je predložila tu osobu o prigovoru i pruženim dokazima. Na temelju prigovora i pruženih dokaza potonja država članica u roku od šest mjeseci poduzima potrebne korake kako bi istražila prigovor te odlučuje o zadržavanju te osobe na popisu ili njezinu uklanjanju s popisa. Potom o tome bez odgode obavješćuje Komisiju.

Članak 10.**Povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova**

1. Nadležna tijela dotičnih država članica mogu se dogovoriti da umjesto savjetodavnog povjerenstva osnuju povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova („povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova”) koje će donijeti mišljenje o načinu rješavanja predmeta spora u skladu s člankom 14. Nadležna tijela države članice ujedno mogu postići dogovor o osnivanju povjerenstva za alternativno rješavanje sporova u obliku odbora koji je trajne prirode („stalni odbor”).

2. Osim pravila o neovisnosti njegovih članova utvrđenih u članku 8. stavcima 4. i 5., povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova može se razlikovati po sastavu i obliku od savjetodavnog povjerenstva.

Povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova može prema potrebi primjenjivati bilo koji drugi postupak ili tehniku rješavanja sporova kako bi predmet spora riješilo na obvezujući način. Kao alternativu vrsti postupka rješavanja sporova koju primjenjuje savjetodavno povjerenstvo u skladu s člankom 8., tj. postupku neovisnog mišljenja, nadležna tijela dotičnih država članica mogu se u skladu s ovim člankom dogovoriti da odaberu bilo koju drugu vrstu postupka rješavanja sporova, među ostalim arbitražni postupak „konačne ponude” (poznat kao arbitraža „posljednje najbolje ponude”), te je povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova može primijeniti.

3. Nadležna tijela dotičnih država članica dogovaraju se o pravilima djelovanja u skladu s člankom 11.

4. Članci 12. i 13. primjenjuju se na povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova, osim ako je drukčije dogovoreno u pravilima djelovanja iz članka 11.

Članak 11.**Pravila djelovanja**

1. Države članice osiguravaju da u razdoblju od 120 dana kako je predviđeno u članku 6. stavku 1. nadležno tijelo svake od dotičnih država članica obavijesti predmetnu osobu o sljedećem:

- (a) pravilima djelovanja savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova;
- (b) datumu do kojeg se prihvaća mišljenje o rješavanju predmeta spora;
- (c) upućivanju na sve primjenjive zakonske odredbe nacionalnog prava država članica i sve primjenjive sporazume ili konvencije.

2. Pravila djelovanja potpisuju nadležna tijela država članica uključenih u spor.

Pravilima djelovanja posebno se utvrđuju:

- (a) opis i značajke predmeta spora;
- (b) nadležnosti u vezi s kojima se usuglašavaju nadležna tijela država članica u pogledu pravnih i činjeničnih pitanja koja treba riješiti;
- (c) oblik tijela za rješavanje sporova, koji mora biti ili savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova, kao i vrsta postupka za alternativno rješavanje sporova, ako se postupak razlikuje od postupka neovisnog mišljenja koji primjenjuje savjetodavno povjerenstvo;
- (d) vremenski okvir za postupak rješavanja sporova;
- (e) sastav savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova (među ostalim broj i imena članova, pojedinosti o njihovim kompetencijama i kvalifikacijama te otkrivanje svih sukoba interesa članova);
- (f) pravila kojima se uređuje sudjelovanje predmetne osobe ili predmetnih osoba i trećih stranka u postupku, razmjena dopisa, informacija i dokaza, troškovi, vrsta postupka rješavanja spora koja se koristi te sva druga relevantna postupovna ili organizacijska pitanja;
- (g) logističko uređenje za postupke savjetodavnog povjerenstva i dostavljanje njegova mišljenja.

Ako se savjetodavno povjerenstvo osniva kako bi donijelo mišljenje u skladu s člankom 6. stavkom 1. prvim podstavkom točkom (a), u pravilima djelovanja utvrđuju se samo informacije iz članka 11. stavka 2. drugog podstavka točaka (a), (d), (e) i (f).

3. Komisija provedbenim aktima uspostavlja standardna pravila djelovanja na temelju odredaba iz ovog članka stavka 2. drugog podstavka. Takva standardna pravila djelovanja primjenjuju se u slučajevima kada su pravila djelovanja nepotpuna ili predmetna osoba o njima nije bila obaviještena. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 20. stavka 2.

4. Ako nadležna tijela nisu predmetnu osobu obavijestila o pravilima djelovanja u skladu sa stavicama 1. i 2., neovisne ugledne osobe i predsjednik sastavljaju pravila djelovanja na temelju standardnog obrasca predviđenog u stavku 3. i šalju ih predmetnoj osobi u roku od dva tjedna od datuma osnivanja tog savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova. Ako neovisne osobe ili predsjednik ne postignu dogovor o pravilima djelovanja ili ne obavijeste o tim pravilima predmetnu osobu, predmetna osoba ili predmetne osobe mogu se obratiti nadležnom sudu dotične države članice kako bi dobile nalog za provedbu pravila djelovanja.

Članak 12.

Troškovi postupka

1. Osim kako je predviđeno u stavku 2. i osim ako su nadležna tijela dotičnih država članica dogovorila drukčije, sljedeći se troškovi dijele jednako među državama članicama:

- (a) troškove neovisnih uglednih osoba, čiji iznos treba odgovarati prosječnom uobičajenom iznosu isplaćenom visokim javnim službenicima dotičnih država članica; i
- (b) naknade neovisnih osoba, prema potrebi, koje trebaju biti ograničene na 1 000 EUR po osobi po danu za svaki dan na koji se sastaje savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova.

Države članice ne snose troškove predmetne osobe.

2. Ako je predmetna osoba:

- (a) obavijestila o povlačenju prigovora u skladu s člankom 3. stavkom 6.; ili
- (b) podnijela zahtjev u skladu s odredbama članka 6. stavka 1. nakon odbijanja u skladu s člankom 5. stavkom 1. i savjetodavno povjerenstvo je odlučilo da su mjerodavna nadležna tijela ispravno odlučila odbiti prigovor

i ako se nadležna tijela dotičnih država članica tako dogovore, sve troškove iz stavka 1. točaka (a) i (b) snosi predmetna osoba.

Članak 13.

Informacije, dokazi i saslušanje

1. Za potrebe postupka iz članka 6., ako se nadležna tijela dotičnih država članica tako dogovore, predmetna osoba ili predmetne osobe mogu savjetodavnom povjerenstvu ili povjerenstvu za alternativno rješavanje sporova dostaviti bilo koje informacije, dokaze ili dokumente koji mogu biti relevantni za donošenje odluke. Na zahtjev savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova predmetna osoba ili predmetne osobe i nadležna tijela dotičnih država članica dostavljaju informacije, dokaze ili dokumente. Međutim, ta nadležna tijela mogu odbiti dostavljanje informacija savjetodavnom povjerenstvu u svakom od sljedećih slučajeva:

- (a) za dobivanje informacija potrebno je provesti administrativne mjere koje su u suprotnosti s nacionalnim pravom;
- (b) informacije se ne mogu pribaviti na temelju nacionalnog prava dotične države članice;
- (c) informacije obuhvaćaju trgovačke, poslovne, proizvodne ili profesionalne tajne ili poslovne procese;
- (d) otkrivanje informacija u suprotnosti je s javnim poretom.

2. Predmetne osobe na zahtjev i uz dopuštenje nadležnih tijela dotičnih država članica mogu se pojaviti ili biti zastupane pred savjetodavnim povjerenstvom ili povjerenstvom za alternativno rješavanje sporova. Predmetne osobe moraju se pojaviti ili biti zastupljene pred savjetodavnim povjerenstvom ili povjerenstvom za alternativno rješavanje sporova na zahtjev tih povjerenstava.

3. Neovisne ugledne osobe ili bilo koji drugi njihov član podliježu obvezama čuvanja profesionalne tajne prema nacionalnom zakonodavstvu svake dotične države članice u odnosu na informacije koje doznaju kao članovi savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova. Predmetne osobe i, prema potrebi, njihovi predstavnici, obvezuju se da sa svim informacijama (uključujući i saznanjima o dokumentima) koje doznaju tijekom tih postupaka postupaju kao s tajnom. Predmetna osoba i njezini predstavnici u tu svrhu daju izjavu nadležnim tijelima dotičnih država članica ako se to od njih zahtijeva tijekom postupka. Države članice donose odgovarajuće sankcije za svaku povredu obveze tajnosti.

Članak 14.

Mišljenje savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova

1. Savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova dostavlja svoje mišljenje nadležnim tijelima dotičnih država članica najkasnije šest mjeseci od dana svojeg osnivanja. Ako savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova smatra da je predmet spora takav da bi bilo potrebno više od šest mjeseci da se dostavi mišljenje, taj se rok može produljiti za tri mjeseca. Savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova obavještavaju nadležna tijela dotičnih država članica i predmetne osobe o svakom produljenju.

2. Savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova temelje svoje mišljenje na odredbama primjenjivog sporazuma ili konvencije iz članka 1., kao i na svim primjenjivim nacionalnim pravilima.

3. Savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova donosi mišljenje jednostavnom većinom svojih članova. Ako se ne može uspostaviti većina, o konačnom mišljenju odlučuje glas predsjednika. Predsjednik priopćuje mišljenje savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova nadležnim tijelima.

Članak 15.

Konačna odluka

1. Dotična nadležna tijela moraju se dogovoriti o načinu rješavanja predmeta spora u roku od šest mjeseci od obavješćivanja o mišljenju savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova.

2. Nadležna tijela mogu donijeti odluku koja odstupa od mišljenja savjetodavnog povjerenstva ili povjerenstva za alternativno rješavanje sporova. Međutim, ako ne uspiju postići sporazum o načinu rješavanja predmeta spora, to ih mišljenje obvezuje.

3. Svaka država članica osigurava da njezino nadležno tijelo bez odgode obavijesti predmetne osobe o konačnoj odluci o rješavanju predmeta spora. Ako se ta obavijest ne dostavi u razdoblju od 30 dana od donošenja odluke, predmetna osoba može podnijeti žalbu u državi članici boravišta u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima kako bi dobila konačnu odluku.

4. Konačna odluka obvezujuća je za dotičnu državu članicu i ne predstavlja presedan. Konačna odluka provodi se ovisno o tome hoće li predmetna osoba ili predmetne osobe prihvatiti konačnu odluku i odreći se prava na svaki domaći pravni lijek u roku od 60 dana od datuma obavješćivanja o konačnoj odluci, ako je to primjenjivo.

Osim ako mjerodavni sud ili drugo pravosudno tijelo dotične države članice, u skladu s primjenjivim nacionalnim pravilima o pravnim lijekovima i primjenom kriterija iz članka 8., odluči da postoji nedostatak neovisnosti, konačna odluka provodi se u skladu s nacionalnim pravom dotične države članice, koja zbog konačne odluke izmjenjuje svoje

opozivanje, neovisno o bilo kakvim rokovima propisanim nacionalnim pravom. Ako konačna odluka nije provedena, predmetna osoba može se obratiti nadležnom sudu države članice koja nije provela konačnu odluku kako bi se izvršila njezina provedba.

Članak 16.

Međudjelovanje s nacionalnim postupcima i odstupanja

1. Činjenica da je mjera države članice koja je bila prouzročila predmet spora postala konačna u skladu s nacionalnim pravom ne sprečava predmetne osobe u primjeni postupaka predviđenih ovom Direktivom.
2. Upućivanje predmeta spora u postupak međusobnog sporazumijevanja ili postupak rješavanja sporova u skladu s člankom 4. odnosno člankom 6., ne sprečava državu članicu u tome da pokrene ili nastavi sudski postupak ili postupak za izricanje administrativnih i kaznenih sankcija za iste slučajeve.
3. Predmetne osobe mogu primijeniti pravne lijekove koji su im dostupni na temelju nacionalnog prava dotičnih država članica. Međutim, ako je predmetna osoba započela postupak kako bi zatražila takav pravni lijek, rokovi iz članka 3. stavka 5., odnosno članka 4. stavka 1., započinju od datuma na koji je presuda donesena u tim postupcima postala konačna ili na koji su ti postupci konačno zaključeni na bilo koji drugi način ili ako su postupci suspendirani.
4. Ako je odluku o predmetu spora donio mjerodavni sud ili drugo pravosudno tijelo države članice, a nacionalno pravo te države članice ne dopušta joj da odstupi od odluke, ta država članica može osigurati da:
 - (a) prije nego što nadležna tijela dotičnih država članica postignu sporazum o tom istom predmetu spora u okviru postupka međusobnog sporazumijevanja u skladu s člankom 4., nadležno tijelo te države članice treba obavijestiti druga nadležna tijela dotičnih država članica o odluci mjerodavnog suda ili drugog pravosudnog tijela te da se navedeni postupak treba okončati od datuma te obavijesti;
 - (b) prije nego što predmetna osoba podnese zahtjev u skladu s člankom 6. stavkom 1. odredbe članka 6. stavka 1. ne primjenjuju se ako je predmet spora ostao neriješen tijekom cijelog postupka međusobnog sporazumijevanja u skladu s člankom 4. Nadležno tijelo te države članice treba obavijestiti druga nadležna tijela dotičnih država članica o učinku odluke mjerodavnog suda ili drugog pravosudnog tijela;
 - (c) postupak rješavanja sporova u skladu s člankom 6. treba se okončati ako je odluka mjerodavnog suda ili drugog pravosudnog tijela donesena u bilo kojem trenutku nakon što je predmetna osoba podnijela zahtjev na temelju članka 6. stavka 1., ali prije nego što je savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova dostavilo svoje mišljenje nadležnim tijelima dotičnih država članica u skladu s člankom 14., u kojem slučaju nadležno tijelo relevantne dotične države članice treba obavijestiti druga nadležna tijela dotičnih država članica i savjetodavno povjerenstvo ili povjerenstvo za alternativno rješavanje sporova o učinku odluke mjerodavnog suda ili drugog pravosudnog tijela.
5. Upućivanjem prigovora kako je predviđeno u skladu s člankom 3. okončavaju se svi drugi aktualni postupci u okviru postupka međusobnog sporazumijevanja ili postupka rješavanja sporova u skladu sa sporazumom ili konvencijom koji se tumače ili primjenjuju u odnosu na relevantan predmet spora. Ti drugi aktualni postupci u vezi s relevantnim predmetom spora okončavaju se s učinkom od dana kada je bilo koje nadležno tijelo dotičnih država članica prvi put primilo prigovor.
6. Odstupajući od članka 6. dotična država članica može uskratiti pristup postupku rješavanja sporova u skladu s tim istim člankom ako su u toj državi članici izrečene kazne u vezi s usklađenim dohotkom ili kapitalom kao posljedicom porezne prijevare, hotimične pogreške ili krajnje nepažnje. Ako su započeti sudski ili upravni postupci koji bi mogli dovesti do takvih kazni i ti se postupci provode istodobno u okviru bilo kojeg postupka iz ove Direktive, nadležno tijelo može zastati s postupcima u skladu s ovom Direktivom od datuma prihvatanja prigovora do datuma konačnog ishoda tih postupaka.
7. Država članica ovisno o slučaju može uskratiti pristup postupku rješavanja sporova na temelju članka 6. ako predmet spora ne obuhvaća dvostruko opozivanje. U takvom slučaju nadležno tijelo te države članice bez odgode obavješćuje predmetnu osobu i nadležna tijela drugih dotičnih država članica.

Članak 17.**Posebne odredbe za pojedince i mala poduzeća**

Ako je predmetna osoba:

- (a) pojedinac; ili
- (b) nije veliko poduzeće i nije dio velike grupe (kako je oboje definirano u Direktivi 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾),

predmetna osoba može podnijeti prigovore, odgovore na zahtjev za dodatnim informacijama, povlačenja i zahtjeve, u skladu s člankom 3. stavcima 1., 4. te 6. odnosno člankom 6. stavkom 1., (dalje u tekstu „priopćenja”) mogu se, odstupajući od tih istih odredaba, podnijeti samo nadležnom tijelu države članice čiji je predmetna osoba rezident. Nadležno tijelo te države članice obavješćuje nadležna tijela svih drugih dotičnih država članica u isto vrijeme i u roku od dva mjeseca od primitka tih priopćenja. Nakon što je takvo obavješćivanje učinjeno smatra se da je predmetna osoba podnijela priopćenje svim dotičnim državama članicama s danom tog obavješćivanja.

U slučaju dodatnih informacija zaprimljenih prema članku 3. stavku 4. nadležno tijelo države članice koje je zaprimilo dodatne informacije u isto vrijeme prosljeđuje presliku nadležnim tijelima svih drugih dotičnih država članica. Nakon što je to prosljeđivanje učinjeno smatra se da su sve dotične države članice zaprimile dodatne informacije s danom takvog zaprimanja informacija.

Članak 18.**Objava**

1. Savjetodavna povjerenstva i povjerenstva za alternativno rješavanje sporova izdaju svoje mišljenje u pisanom obliku.
2. Nadležna tijela mogu se sporazumjeti da objave konačne odluke iz članka 15. u njihovoj cijelosti, podložno suglasnosti svih dotičnih predmetnih osoba.
3. Ako nadležna tijela ili dotična predmetna osoba ne pristanu na objavljivanje konačne odluke u cijelosti, nadležna tijela objavljuju sažetak konačne odluke. Taj sažetak sadrži opis slučaja i predmeta, datum, obuhvaćena porezna razdoblja, pravnu osnovu, sektor industrije te kratak opis konačnog ishoda. Sažetak također mora obuhvaćati opis primijenjene metode arbitraže.

Nadležna tijela prije objave predmetnoj osobi šalju informacije koje se objavljuju u skladu s prvim podstavkom. Najkasnije 60 dana od primitka tih informacija predmetne osobe mogu od nadležnih tijela zatražiti da ne objavljuju informacije koje se odnose na bilo koju trgovačku, poslovnu, proizvodnu ili profesionalnu tajnu ili poslovni proces ili koje su u suprotnosti s javnim poretkom.

4. Komisija provedbenim aktima utvrđuje standardne obrasce za priopćavanje informacija iz stavaka 2. i 3. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom iz članka 20. stavka 2.
5. Nadležna tijela bez odgode obavješćuju Komisiju o informacijama koje će se objaviti u skladu sa stavkom 3.

Članak 19.**Uloga Komisije i administrativna podrška**

1. Komisija održava popis nadležnih tijela te popis neovisnih uglednih osoba iz članka 8. stavka 4. ažurnima te dostupnima na internetu. Taj popis sadržava samo imena tih osoba.
2. Države članice obavješćuju Komisiju o mjerama koje su poduzele radi sankcioniranja svih povreda obveze tajnosti predviđene u članku 13. Komisija o tome obavješćuje ostale države članice.
3. Komisija vodi središnji repozitorij u kojem se arhiviraju i stavljaju na raspolaganje na internetu informacije koje se objavljuju u skladu s člankom 18. stavcima 2. i 3.

⁽¹⁾ Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ (SL L 182, 29.6.2013., str. 19.).

Članak 20.**Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže Odbor za rješavanje sporova. Navedeni Odbor jest odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 21.**Provjera**

Do 30. lipnja 2024. Komisija procjenjuje provedbu ove Direktive te predstavlja izvješće Vijeću. To je izvješće prema potrebi popraćeno zakonodavnim prijedlogom.

Članak 22.**Prenošenje**

1. Države članice stavljaju na snagu zakone i druge propise koji su potrebni radi usklađivanja s ovom Direktivom najkasnije do 30. lipnja 2019. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba.

Kada države članice donose te odredbe, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 23.**Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Odnosi se na sve prigovore podnesene od 1. srpnja 2019. nadalje u vezi s predmetima spora koji se odnose na dohodak ili kapital ostvaren u poreznoj godini koja počinje 1. siječnja 2018. ili nakon toga. No nadležna tijela dotičnih država članica mogu se sporazumjeti da primjenjuju ovu Direktivu na bilo koji prigovor podnesen prije tog dana ili u odnosu na ranije porezne godine.

Članak 24.**Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Luxembourgu 10. listopada 2017.

Za Vijeće
Predsjednik
T. TÕNISTE